

Οι συνάδελφοι Vicken Babkenian και Παναγιώτης Διαμάντης με τους απογόνους Αυστραλών και Νεοζηλανδών που υπηρέτησαν την ανθρωπότητα την εποχή των τριών γενοκτονιών: Karen Knudsen, Judith Harley και John Knudsen.

Ένα ευχαριστώ στους “αγγέλους των Αρμενίων”

Σε μία αισθηματικά φορτισμένη ατμόσφαιρα, Αρμένιοι, Έλληνες κι Ασσύριοι ένωσαν τις φωνές τους, εκφράζοντας ένα μεγάλο “ευχαριστώ” σε αυστραλούς που έσωσαν προγόνους τους τις μαύρες ημέρες των Γενοκτονιών.

Κύριος παράγοντας ο ιστορικός Vicken Babkenian, συγγραφέας του βιβλίου “Η Αρμενία, η Αυστραλία κι ο Μεγάλος Πόλεμος” (όπως είναι γνωστός ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος στους Αντίποδες). Χάρη στις έρευνές του, απόγονοι επιζώντων των γενοκτονιών έσμιξαν με απογόνους αυτών που έσωσαν τους ποργόνους τους σε μία μοναδική εκδήλωση-φόρος τιμής. Ακόμα κι ο χώρος της εκδήλωσης ήταν συμβολικός. Η αίθουσα Ferguson της εκκλησίας St Stephen’s Uniting (των Διαμαρτυρομένων) φέρνει το όνομα ενός ιερέα, στέλεχος του Ιδρύματος Περίθαλψης των Αρμενίων (Armenian Relief Fund) τη δεκαετία του 1920.

Το αποκορύφωμα της βραδιάς ήταν η παρουσίαση τιμητικών αριστεριών σε τρεις απογόνους αυστραλών και νεοζηλανδών οι οποίοι έδρασαν να σώσουν τις ζωές των ορφανών και άλλων που είχαν περάσει από τις πορίες θανάτου και τους μαζικούς εμπρησμούς των τούρκων εναντίον των γιγενών πληθυσμών υων Ελλήνων, Αρμενίων κι Ασσυρίων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Η κα. Νόρα Γκριγκοριάν παρουσίασε τρία κάρδρα με επιλεγμένες φωτογραφίες στη κα. Judith Harley, κόρη του Thomas Walter White. Από το Νοέμβριο του 1915 μέχρι τον Ιούλιο του 1918, ο Λοχαγός White έμεινε αιχμάλωτος πολέμου των Τούρκων και είδε ο ίδιος τις Γενοκτονίες των Αρμενίων, των Ελλήνων και των Ασσυρίων. Με τη βοήθεια Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης, κατάφερε να φύγει στην Οδησό, κι από εκεί στην Αγγλία.

Η κα. Nora Grigorian, εγγονή επιζώντων της Γενοκτονίας των Αρμενίων παρουσιάζει συλλογή φωτογραφιών στη κα. Judith Harley, κόρη του Thomas White. Από το Νοέμβριο του 1915 μέχρι τον Ιούλιο του 1918, ο Λοχαγός White έμεινε αιχμάλωτος πολέμου των Τούρκων και είδε ο ίδιος τις Γενοκτονίες των Αρμενίων, των Ελλήνων και των Ασσυρίων. Με τη βοήθεια Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης, κατάφερε να φύγει στην Οδησό, κι από εκεί στην Αγγλία.

λωτος πολέμου των Τούρκων και είδε ο ίδιος τις Γενοκτονίες των Αρμενίων, των Ελλήνων και των Ασσυρίων. Με τη βοήθεια Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης, κατάφερε να φύγει στην Οδησό, κι από εκεί στην Αγγλία.

Στις 25 Απριλίου 1952, Ημέρα των Ανζακ για Αυστραλούς και Νεοζηλανδούς, ο White – πλέον πρέσβης της Αυστραλίας στο Λονδίνο – παρευρέθηκε στα εγκαίνια του Κοινοπολιτειακού Πολεμικού Μνημείου στο Πεδίο του Άρεως στο κέντρο της Αθήνας. Το πασίγνωστο άγαλμα της Αθηνάς.

Ο White ποτέ δεν ξέχασε την υποχρέωσή του απέναντι στους Αρμενί-

ους και στους Έλληνες, συμβάλλοντας με δωρεές χρημάτων στο Ιδρύματος Περίθαλψης των Αρμενίων κι εκδίδοντας βιβλίο για τις εμπειρίες του το 1928, με τίτλο «Φιλοξενούμενοι του Ακατονόμαστου» (Guests of the Unspeakable).

Επόμενα τιμώμενα πρόσωπα ήταν δύο από τα εγγόνια των **John και Lydia Knudsen**, διευθυντές του Αυστραλιανού Ορφανοτροφείου στη περιοχή του Προφήτη Ηλία (Antelias) έξω από τη Βηρυττό, από τα τέλη του 1922 μέχρι το 1929.

Τα εξαδέλφια John Knudsen και κα. Margaret Warden δέχτηκαν με τη σει-

ρά τους αναμνηστικά προς τιμή του ανεκτίμητου έργου των προγόνων τους. Οι John και Lydia Knudsen έγιναν “γονείς” για σχεδόν 1.700 ορφανά Αρμενόπουλα, μεταξύ τους οι δύο παππούδες της κυρίας Nora Grigorian. Ήταν με φορτισμένη συναισθηματικά στιγμή, όταν η κα. Γκριγκοριάν είπε απλά “ένα ευχαριστώ” ύστερα από έναν αιώνα.

Μεταξύ των παρευρισκομένων ήταν η πρόεδρος, η γραμματέας και ο πρώην πρόεδρος της Αδελφότητας “Ποντοξενιτέας”, κα. Ελένη Μακρή, κα. Μαρία Άνθου και κ. Δημήτρης Κουκλίδης, ο γενοκτολόγος Δρ Παναγιώτης Διαμάντης, ο διευθυντής της Αρμενικής Εθνικής Επιτροπής Άριν Μαρκαριάν, τα κορυφαία στελέχη της Ασσυριακής εθνικής οργάνωσης, κ. Hermiz Shahen και David David, σπώμο το Αυστραλιανό Ινστιτούτο Μελετών Γενοκτονιών, καθώς και κορυφαία στελέχη της Uniting Church της Αυστραλίας.

Η εκδήλωση της Τρίτης ήταν μέρος των προσπαθειών των τριών οικογενειών – Έλληνες, Αρμένιοι κι Ασσύριοι – να αναβαθμίσουν τη θέση των τριών γενοκτονιών στην αυστραλιανή κοινωνία. Ανακαλύπτουν οι Αυστραλοί και οι Νεοζηλανδοί ξεχασμένες σελίδες του εθνικού τους βίου.

“Τρεις γενοκτονίες. Μία στρατηγική”. Από την επιστημονική έρευνα στις ιστορικές πηγές, αναπτύσσουμε τη γνώση και την ευαισθησία στο θέμα της αναγνώρισης των τριών γενοκτονιών στην ευρύτερη κοινωνία, αλλά και στα διάφορα κέντρα αποφάσεων.